

ת"פ 38197/05/20 - מדינת ישראל נגד חמזה מרקה

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 38197-05-20 מדינת ישראל נ' מרקה

כבוד הנשיא שמואל הרבסט	בפני
המאשימה	בעניין:
מדינת ישראל באמצעות ענף תביעות- משטרת ישראל	
נגד	
חמזה מרקה באמצעות ב"כ עוה"ד ר. עותמאן	הנאשם

גזר דין

כתב האישום והסדר הטיעון

כתב האישום מתאר כי ביום 11.5.20, בשעה 12:00 לערך, בעקבות סכסוך כספי בין הנאשם למר אחמד פראח (להלן: "המתלונן"), הגיע הנאשם לחצר בית אמו של המתלונן בירושלים, יחד עם אחר שזהותו אינה ידועה במדויק.

הנאשם הבחין במתלונן משוחח בטלפון, ניגש אליו מאחורי גבו והחל להכותו בראשו. כתוצאה מעוצמת המכה נפל המתלונן על הקרקע.

בעוד המתלונן שרוע על הקרקע, המשיך הנאשם להפליא מכותיו בו, תוך שהוא מכה בו נמרצות בעוצמה באגרופים בפניו, בראשו וביתר פלג גופו העליון, בעוד האחר עומד מהצד.

כך עשה הנאשם במשך רגעים ארוכים, תוך שהוא חובט שוב ושוב במתלונן, עד אשר אמו של המתלונן, שהבחינה במעשים, יצאה לעבר הנאשם עם סכין. האחר, הבחין בכך, משך את הנאשם מהמתלונן ויחדיו הם נמלטו מהמקום.

כתוצאה ממעשיו של הנאשם, נשברו שתיים משיניו של המתלונן, נגרם לו שבר באף וחבלות בעינו, בראשו, ברגליו ובבית השחי.

הנאשם הודה במעשים המיוחסים לו בכתב האישום, במסגרת הסדר טיעון, והורשע בעבירה של חבלה חמורה, לפי סעיף 333 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין").

תסקירי שירות המבחן

מן התסקיר עולה שהנאשם בן 27 שנים, נשוי ואב ל-3 ילדים, מתגורר בבית בבעלותו בשכונת שיח ג'ראח בירושלים ובעל עסק פרטי בתחום החלפת כספים.

הנאשם הוא הבכור במשפחה שבה 5 ילדים. אביו בעל עסק פרטי בתחום מכירת תכשיטי זהב ויהלומים ואמו, עקרת בית, בוגרת 12 שנות לימוד עם תעודת בגרות.

הנאשם תיאר קשר טוב עם אשתו, גם היא בוגרת 12 שנות לימוד ובעלת תעודת בגרות, וכך תיארה גם אשתו אשר שללה כל התנהגות אלימה מצדו.

הנאשם סיים 9 שנות לימוד, לאחר שעזב את בית הספר בשל חוסר מוטיבציה בלימודים ורצון לפרנס את עצמו ותיאר קשיים שונים בעת ילדותו והתבגרותו.

לאחר שעזב את הלימודים עבד עם אביו, אך בשל קונפליקט ביניהם, אביו פתח עבורו מסעדה והוא ניהל אותה למשך שנתיים, עד אשר עבר המסעדה לניהול דודו, על רקע סכסוך עם המשפחה המורחבת. בהמשך, הנאשם פתח עסק עצמאי של החלפת כספים, יחד עם 2 שותפים.

הנאשם שיתף כי בגיל ההתבגרות החל בשימוש בחשיש ואלכוהול, במטרה לברוח מהקונפליקטים עם אביו, אך כיום הוא משתמש מתוך בחירה עצמית למטרות הנאה ושלל התמכרות וצורך לטיפול וגמילה.

לחובת הנאשם הרשעה פלילית אחת משנת 2014 בגין הלנת תושב זר, בגינה הושת עליו קנס ומאסר על תנאי.

ביחס לעבירה דנן, הנאשם התקשה לקבל על עצמו אחריות, תוך שימוש במנגנוני הגנה של טשטוש, צמצום והפחתת חומרת המעשים. הוא נקט בעמדה קורבנית והטיל את האחריות והאשמה להתנהגותו האלימה על המתלונן, בטענה שהפר הסכם כספי שהיה ביניהם ולא עמד בהתחייבויותיו הכספיות. הוא טען כי דווקא הוא זה שהותקף בתחילה על ידי המתלונן, והגיב לתוקפנותו מתוך צורך של הגנה עצמית.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם התקשה להתבונן בצורה מעמיקה בעולמו הפנימי, להביא את רגשותיו ולהכיר בדפוסי אישיותו והתנהגותו הבעייתיים והאלימים, כפי שבאו לידי ביטוי בהתנהגותו בעת ביצוע העבירות, וכי הוא נוטה להשליך את האחריות לקורה עמו על גורמים מחוצה לו.

לצד זאת, עמד שירות המבחן על כך שהנאשם הנו בעל מערכת ערכים נורמטיבית בבסיסה ושאיפות לניהול אורח חיים נורמטיבי ותקין ומשקיע מאמצים בתחום התעסוקתי ובדאגה לסיפור צרכי הפרנסה של בני משפחתו. עוד צוין, כי לניהול ההליכים המשפטיים נגדו בתיק זה, ישנה השפעה עליו בכיוון של הבנת חומרת מעשיו והשלכותיהם הקשות והרתעה מחזרה על מעשים דומים בעתיד.

בסיום אותו תסקיר העריך שירות המבחן, לא הומלץ על שילובו בטיפול, אלא על הטלת ענישה מוחשית, מציבת גבול והרתעתית לעתיד, בדמות מאסר שירוצה בעבודות שירות, בשילוב עונש מרתיע וצופה עתיד של מאסר על תנאי.

תסקיר משלים מיום 1.3.22 תיאר כי הנאשם הפסיק את עבודתו בתחום החלפת כספים, לאחר שהעסק נסגר בשל הפרות בתחום המסים לדבריו. מזה מספר חודשים, הוא עובד בתפקיד ניהולי במרכז מסחרי במזרח ירושלים וביטא שביעות רצון מעבודתו. מזה ששה חודשים הפסיק את השימוש בכל חומרי משני תודעה ומספר בדיקות שמסר לשירות המבחן הוכיחו זאת והוא שב ושלל כל התערבות מקצועית וטיפולית במישורי חייו השונים.

כעת, הנאשם קיבל אחריות **מסוימת** על עצמו למעורבותו בעבירה שהורשע בביצועה, והביע על כך חרטה וצער.

הנאשם חזר וטען כי הוא הותקף על ידי המתלונן, וכי פעל מתוך הגנה עצמית ובשלב מסוים איבד שליטה על עצמו והגיב באימפולסיביות ואלימות מופרזת כלפי המתלונן, כמתואר בכתב האישום.

הנאשם מסר כי במסגרת הליך "סולחה" שהתקיים בינו ובין המתלונן, הם הגיעו לפיוס ומאז נותק הקשר ביניהם, הוא מודה בטעות שעשה, מתחרט על הפגיעה במתלונן והפיק לקחים מהשלכות מעשיו.

לאור כל האמור בתסקירים, חזר שירות המבחן על המלצתו להטלת עונש מאסר שירוצה בעבודות שירות, בשילוב מאסר על תנאי.

הטיעונים לעונש

ב"כ המאשימה טענה כי מעשיו של הנאשם חמורים ביותר, מדובר בפגיעה בערכים מוגנים שהינם בלב ליבו של ההליך הפלילי, בהגנה על החיים ובשלמות גופו של המתלונן.

היא הדגישה שאסור כי הדרך ליישוב מחלוקות תהיה באמצעות אלימות, וכאן מדובר בתקיפה כה חמורה והתוצאות החמורות שנגרמו למתלונן הצריכו טיפול רפואי אשר כלל ניתוח ועד היום הוא סובל, גם מבחינה כלכלית.

לשיטת המאשימה, מתחם העונש ההולם נע בין שנת מאסר ל-4 שנות מאסר, בתאם לפסיקה.

לחובת הנאשם הרשעה קודמת שלא מן העניין, הנאשם התקשה ליטול אחריות על המעשים וטען שהוא זה אשר הותקף על ידי המתלונן, דברים שלא מתיישבים עם הודאתו בכתב האישום והסרטון שהוגש לבית המשפט.

שירות המבחן לא התרשם לטובה מהנאשם ועמד על גורמי הסיכון במצבו, לצד הגורמים לסיכוי. המלצת שירות המבחן לעונש שירוצה בעבודות שירות לא הולמת את מתחם העונש ההולם ולא מקובלת על המאשימה. היא אינה מתיישבת עם חומרת העבירות, ועם הנקודות השליליות שעלו מהתסקיר. המלצת שירות המבחן אינה מתיישבת גם עם התוצאה הקשה של האירוע והפגיעות שנגרמו ולפיכך, ביקשה המאשימה למקם את הנאשם ברף התחתון של המתחם אך לא בקצהו, **ולהשית עליו 16 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, קנס כספי ופיצוי גבוה למתלונן.**

הסנגור טען לעומת המאשימה, כי אין חולק שהיה סכסוך כספי בין הנאשם למתלונן והגיע מסמך שלפיו המתלונן מודה כי הוא חייב סכום גבוה מאוד לנאשם כפי שהודה בעדותו וגם הוא הוזמן לחקירה תחת אזהרה אודות תקיפת הנאשם.

הסנגור טען כי המתלונן הגיע לקבלת טיפול רפואי שעות לאחר האירוע על אף שמייד לאחר האירוע הוא עמד ומכאן חוסר אמינותו. בנוסף, הוא לא ענה לתביעה אשר ניסתה ליצור עמו קשר בסמוך לדיון. בנוסף, בגלל התקיפה, בסופו של דבר, הנאשם נאלץ לוותר על סכום כסף משמעותי שהמתלונן היה חייב לו.

הנאשם אדם נורמטיבי, ממשפחה נורמטיבית, מגיל 2014 יש לו עסק שממנו הוא מתקיים, אשר נקלע לאירוע נקודתי בחייו. הוא לקח אחריות על מעשיו, הודה בהזדמנות הראשונה בבית המשפט, מבלי שהדין בעניינו נדחה.

לשיטת הסנגור, **מתחם העונש ההולם מתחיל מצו שירות לתועלת הציבור ועד 12 חודשי מאסר, כאשר יש למקם את הנאשם בתחתית המתחם ולגזור עליו בין שירות מורחב לתועלת הציבור ועד לעבודות שירות לתקופה קצרה.**

עוד טען כי המתלון קיבל זה מכבר פיצוי, כאשר נמחק לו חוב גדול בסך 600,000 ₪, וזו כנראה הייתה מטרתו, אך אם בית המשפט יגזור פיצוי הנאשם מסכים לכך.

לדבריו, מאסר שירוצה בעבודות שירות, יאלץ את הנאשם לעזוב את מקום עבודתו ויפגע בו כלכלית באופן קשה, כיוון הוא היחיד שמנהל את העסק, בנוסף הוא **היה עצור מספר ימים ובמשך 3 חודשים- באיזוק אלקטרוני.** השמת הנאשם מאחורי סורג ובריא לא תשיג את המטרה, שכן מדובר שנאשם שלוקח אחריו ומבין שטעה, ויש לזכור שאמו של המתלון רדפה אחרי הנאשם עם סכין והוא הותקף על ידי המתלון קודם לכן.

בשני התסקירים שירות המבחן המליץ על עבודות שירות, וזהו העונש המתאים, ולכן הסנגור ביקש לשלוח אותו לממונה על עבודות השירות.

הנאשם בדברו האחרון אמר שהוא מצטער על מעשיו, ויודע שהוא טעה. הוא מסר שהמתלון היכה אותו והוא הגיב, אך הוא לא יחזור על מעשיו.

דין והכרעה

עבירות האלימות פוגעות בחברתנו קשות.

הן חלק מתופעה שבה בוחרים התוקפים בדרך של אלימות לפתרון סכסוכים. הן יוצרות חברה שאין בה כבוד לאדם באשר הוא אדם ואין בה ביטחון אישי ושלווה לפרטיה. הן פוגעות בכל אחד ואחד מפרטי החברה, אשר תחושת הביטחון נשללת ממנו, בשל האפשרות, הנראית סבירה למדי באווירה שכזו, שמאן דהוא יבחר לבטא חוסר ההסכמה או מחלוקת בביטוי אלים ותוקפני.

משום כך, בית המשפט העליון שב וקובע בפסיקה עניפה כי בתי המשפט לא ישלימו עם התופעה אשר יש לעקור אותה מן השורש ויפים הדברים שנקבעו לעניין זה בע"פ 4173/07 פלוני נ' מדינת ישראל:

"רבות נאמר בבתי המשפט על תופעת האלימות הפושה בחברה הישראלית ועל הצורך של איחוד כוחות של כל הרשויות לצורך מלחמה בתופעה זו. תפקידו של בית המשפט במאבק הוא הטלת עונשים מרתיעים ומשמעותיים על הנוקטים באלימות לפתרון סכסוכים, על מנת להעביר מסר, הן לעברייני האלימות והן לעבריינים הפוטנציאליים ולחברה כולה, כי אין החברה טולרנטית להתנהגויות מעין אלה" (שם, פסקה 10; וראו גם: ע"פ 9630/09 זוהר נ' מדינת ישראל (20.7.2010); ע"פ 3863/09 מדינת ישראל נ' חסן (10.11.2009)).

על חומרתה של העבירה הספציפית שבה הורשע הנאשם, תקיפה הגורמת חבלה חמורה, מעיד העונש המירבי אשר המחוקק קבע לצדה- 7 שנות מאסר.

בפסיקתו עמד בית המשפט העליון על הסכנה הכרוכה בתופעה של פתרון סכסוכים בדרכים אלימות, וקבע כי על בתי המשפט להילחם בכך באמצעות ענישה מחמירה, על מנת שיידע הציבור כי התנהגות כזו גובה מחיר של ממש מהנוקט בה (ר' ע"פ 6971/13 עמרן נ' מדינת ישראל, מיום 23.9.14).

השימוש באלימות פוגע בערכים המוגנים של שמירה על שלמות הגוף, בטחונו ושלווה של הציבור.

כך על פי דברי בית המשפט העליון, וכך גם במקורותינו.

בחירתו של הנאשם בניהול דו שיח באמצעות אלימות, יש בה כדי לפגוע בקשר הבין אישי הבסיסי שבין בני האדם.

הגמרא במסכת סנהדרין (דף נח' עמוד ב') מוסיפה ומגדירה את המכה והאליים באופן המתאר את מידותיו הרעות, וזו לשונה:

"המגביה ידו על חברו אע"פ שלא הכהו נקרא רשע, שנאמר: 'ויאמר לרשע למה תכה רעך' (שמות ב, יג).

למה הכית לא נאמר, אלא 'למה תכה' אע"פ שלא הכהו- נקרא רשע".

נמצאנו למדים, כי הרמת יד לבדה יש בה כדי להגדיר את המרים יד כ"רשע", ומכאן, שעצם החלפת השפה, משפה מילולית לשפה אלימה- יש בה כדי "להרשיע" אדם הנוהג כך.

המעבר בין ויכוח לגיטימי ורגיל בין שניים לבין הרמת יד הוא קשה וחד, וכגודלו ורוחבו של הגבול, כך גודלו ורוחבו של הגמול על מעשה זה.

מעשה העבירה המתואר בכתב האישום, מורכב ממספר רבדים היוצרים מעשה אלימות ובו מספר פרקים. ניתן היה, מבחינתו של הנאשם, להפסיק את המעשה בסיומו של אחד הפרקים ולא להמשיך אותו עד תומו. משבחר הנאשם להמשיך את מעשיהם באופן רציף, הרי שהוא יצר מעשה אלימות מתמשך אשר תוצאותיו קשות וסכומי - גדול מסך חלקיו.

הנסיבות המתוארות בכתב האישום מתארות כיצד המתלון אשר שוחח בטלפון בחצר בית אמו, נפל קורבן לאלימותו של הנאשם, אשר הגיע לחצר מלווה באדם נוסף. אין חולק שבין הנאשם למתלון הייתה מחלוקת כספית וזהו הרקע לתקיפת המתלון בידי הנאשם, והדבר עלה גם בטיעוניו לעונש מטעם סנגורו, אולם אין בכך כדי להקל מהתקיפה החמורה שהנאשם תקף את המתלון.

תהא המחלוקת אשר תהא, יהא גובה סכום החוב הנטען גבוה ככל שיהא, אין באלה כדי להצדיק או להקל מחומרת מעשיו של הנאשם.

הנאשם הפגין במעשיו התנהגות אלימה, מתוכננת ומכוונת. תחילה ניגש הנאשם אל המתלון מאחורי גבו, כך שנראה

שהפתיע אותו. המתלון נפל ארצה מעצמת המכה, ואז הנאשם המשיך להכות את המתלון, בעודו שרוע על הארץ. הנאשם היכה במתלון נמרצות ובעוצמה בפניו, בראשו ובפלג גופו העליון. התקיפה נמשכה רגעים ארוכים וניכר כי עצמת האלימות שהנאשם נהג בה הייתה חמורה.

התקיפה שנמשכה זמן ממושך, הופסקה רק בשל אמו של המתלון, אשר הבחינה במעשיו של הנאשם ויצאה לעברו מן הבית עם סכין בידה. אז, האדם האחר שהגיע למקום עם הנאשם, משך את הנאשם את המתלון, ורק בכך הופסקה התקיפה.

מעבר להתמשכות האירוע במשך רגעים ארוכים, לחזרה על המהלומות הרבות בחלקי גופו השונים של המתלון, על מידת הפגיעה הקשה מצביעים גם הנזקים שנגרמו למתלון- שיניו נשברו ונגרם לו שבר באף וחבלות בעינו, בראשו, ברגליו ובבית השחי.

אין ספק כי הנאשם חש כאב וסבל הן בעת האירוע והן לאחר מכן. מעבר לפגיעה הגופנית, לשברים ולחבלות, פגיעה שכזו פוגעת גם בביטחון האישי, בתחושת המוגנות ובאפשרות לסמוך על אחרים.

בהתחשב בנסיבות אלה, בפגיעה בערכים המוגנים ובענישה הנהוגה בפסיקה במקרים דומים, הרי **שמתחם העונש ההולם נע במקרה זה בין 7 ל-24 חודשי מאסר לריצוי בפועל, נוסף לעונשים נלווים וצופים פני עתיד.**

העונש המתאים

הנאשם יליד שנת 1993, בן 29 שנים כיום.

הנאשם הודה בעבירה המיוחסת לו ובכך נטל אחריות על מעשיו ושיתף פעולה עם רשויות אכיפת החוק. גם הצורך בניהול משפט נחסך כתוצאה מהודאתו, על כל המשתמע מכך.

לחובת הנאשם הרשעה קודמת בעבירה של הלנת תושב זר משנת 2014, בגינה נגזר עליו קנס ומאסר על תנאי. על אף שמדובר בעבר פלילי קודם, הרי שזוהי הרשעה יחידה שאינה בתחום האלימות, כך שלא מדובר באדם שהאלימות היא דרך המאפיינת את אורח חייו.

שירות המבחן עמד על יחסו של לעבירות, וציין כי הנאשם קיבל אחריות **מסוימת** על ביצוע העבירה, והביע בסופו של דבר, חרטה וצער.

להליכים הפליליים הייתה השלכות והשפעה עליו, ונראה שאלה הביאו את הנאשם לתובנה המתאימה בדבר חומרת מעשיו והביאו להרתעתו מחזרה על מעשים אלימים.

הנאשם הביע בפני צער וחרטה. בטענות סנגורו ובדבריו לשירות המבחן, שבה ועלתה טענת הנתבע כי למתלון היה חלק משמעותי באירוע ובשל הרקע שקדם לתקיפה, אך מכל מקום, הנאשם מבין כיום כי מעשיו היו פסולים, הוא מבין את משמעותם וניכר כי הוא שואף שלא לשוב על מעשים דומים.

מסקנה זו מתחזקת לנוכח הודאתו ולנוכח הפסקת שימוש בחומרים אסורים, כפי שהדבר הוכח בבדיקות שערך שירות המבחן.

במסגרת הליכים אלה, הנאשם היה עצור מספר ימים ובנוסף במשך שלושה חודשים היה נתון באיזוק אלקטרוני וגם בכך התחשבתי, אך הם לא נוכו באורח אריתמטי כעולה מהפסיקה.

אין חולק שעונש מאסר שיושת על הנאשם, יפגע באפשרותו לפרנס את משפחתו וילדיו ויגזור עליו ריחוק וניתוק מהם, וגם לכך נתתי דעתי.

עם זאת אציין, כי שני התסקירים אשר נערכו ואפשרו מבט מקורב על הנאשם ועל אורחותיו מאז ביצוע העבירות ועד כה, לא מתארים תהליך של טיפול כזה המאפשר לקבוע שהנאשם עבר הליך שיקומי של ממש.

מכאן, שלא מדובר בנסיבות שבהן העניק המחוקק לבית המשפט אפשרות לחרוג ממתחם הענישה ולקבוע עונש החורג ממנו, ולא אוכל לאמץ את המלצת שירות המבחן להשתת עונש מאסר אשר ירוצה בעבודות שירות, החורג ממתחם העונש ההולם.

לפני סיום אציין, כי במהלך הטיעונים לעונש, שב הסנגור והתייחס לנסיבות האירוע, תוך שהוא מדגיש כי המתלונן עצמו נחקר תחת אזהרה והוגשו תמונות מהן עולה כי גם הנאשם נפצע באירוע. אלא שלאחר שהצדדים הגיעו להסדר טיעון, והנאשם הודה במסגרתו לאחר ששקל את מכלול השיקולים לכאן ולכאן, הרי שעניינים אלה שוליים לעובדות אשר תוארו בכתב האישום המתוקן.

סוף דבר

בהתחשב בכל האמור באשר למתחם העונש ההולם, בחומרת העבירות וכל הנדרש בפרק זה, ותוך התחשבות בשיקולי הענישה השונים, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

1. 8 חודשי מאסר לריצוי בפועל, בניכוי ימי מעצרו.

הנאשם יתייצב לריצוי מאסרו ביום 2.10.22 עד השעה 10:00, וזאת בבית המעצר "ניצן" אשר בעיר רמלה. ככל שיוגש ערעור- יעוכב ביצוע רכיב המעצר עד לפסק הדין בערעור.

2. 3 חודשי מאסר אשר אותם לא ירצה אלא אם יעבור על העבירה בה הורשע בהליך זה, תוך שלוש שנים מהיום.

3. קנס בסך 3,000 ₪ או 30 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם עד ליום 1.1.23.
 4. פיצוי למתלונן בסך של 7,000 ₪, אשר ישולם עד יום 1.12.22.
 5. הנאשם מתחייב בסך 5,000 ₪ שלא לעבור על אחת מהעבירות בהן הורשע וזאת תוך שנתיים מהיום. הנאשם הבין והסכים.
 6. המוצגים- יחולטו או יושמדו, וזאת על פי שיקול דעתו של רשם המוצגים.
 7. צו עיכוב יציאה מן הארץ יוסר. ההפקדה הקיימת בתיק תמשיך ותהווה בטוחה להתייצבותו של הנאשם לריצוי מאסרו.
- זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 יום.
- ניתן היום, ו' אב תשפ"ב, 03 אוגוסט 2022, בנוכחות הצדדים ובאי כוחם.